

Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026 - 2027 valmisteluohje

Kunnanhallitus 07.10.2024 § 149
320/02.02.00.00/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi
taloussuunnittelija Minna Kontturi, minna.kontturi@ilomantsi.fi

Ilomantsin kunnan vuoden 2024 alkuperäinen talousarvio on hyväksytty siten, että tilikausi on alijäämäinen 322 156 €. Osavuosikatsauksen yhteydessä esitetyt talousarviomuutokset vahvistavat tilikauden muodostumisen alijäämäiseksi.

Valtiovarainministeriö on päivittänyt syyskuussa 2024 ennakkollisen kunnan peruspalvelujen valtionosuuslaskelman vuodelle 2025. Laskelman mukaan kunnan vuoden 2025 valtionosuudet olisivat noin 4,6 M€. Valtionosuuslaskelmassa on huomioitava opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus, mikä on ollut viime vuosina miinusmerkkinen ja se pienentää kunnalle maksettavaa valtionosuutta. Hallitus on käynnistänyt kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen. Päivitetyn järjestelmän pitäisi olla voimassa vuoden 2026 alusta alkaen.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu työ- ja elinkeinotoimistoilta siirtyy kunnille 1.1.2025. TE-palveluista tulee vuoden 2025 alussa osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Uudistuksessa kunnille muodostuu uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 6.5.2024 § 76, ettei kunta hae työsuhteisiin palkkatukea vuoden 2025 alusta pykälässä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksensa 30.10.2023 §:ssä 29 vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 8,4 %. Jos kunnallisveroprosenttia korotetaan 0,5 prosentilla vuodelle 2025, se kerryttäisi lisää tuloveroja 375 000 €.

Kunta-alalle solmittu virka- ja työehtosopimus on voimassa ajalla 1.5.2022 – 30.4.2025. Vuoden 2025 yleiskorotuksesta ei ole sovittu. Viisivuotinen palkkaohjelma 2023-2027 nostaa palkkoja vuosittaisten palkankorotusten lisäksi. Vuoden 2025 kehittämisohjelmaeristä on päätetty seuraavasti: 1.2.2025 keskitetty erä, joka vaihtelee työehtosopimuksittain 0,3 %:sta 0,4 %:iin ja 1.6.2025 paikallinen erä, joka vaihtelee 0,4 %:sta 0,5 %:iin työehtosopimuksittain.

Yleinen arvonlisäverokanta nousi 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. 1.1.2025 alkaen tulee vielä uusia muutoksia eri tuoteryhmien arvonlisäverokantoihin, mikä on huomioitava taloussuunnittelussa.

Sote-uudistuksessa sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien varat ja velat siirtyivät hyvinvointialueille. Kuntien itsensä omistamat sote- ja pelastustoimen toimitilat jäivät kuntien omistukseen ja kunnat veloitettiin vuokraamaan tilat hyvinvointialueille 2025 tai 2026 loppuun. Kun vuokrausta siirtymäajan päätyttyä harjoitetaan kilpailutilanteessa markkinoilla, kuntalaki edellyttää toiminnan yhtiöittämistä. Lausunnolla olleen hallituksen esityksen mukaan kuntien ja kuntayhtymien hyvinvointialueelle vuokraamien toimitilojen yhtiöittämisestä ei olisi suoritettava varainsiirtoveroa. Sotetilojen yhtiöittämisen myötä 1.1.2026

alkaen kunnan saamat vuokratuotot ja -kulut poistuvat, mikä tulee huomioida suunnitteluvuosissa.

Kunnanhallituksen vuoden 2024 talousarvion painopistealueena oli konsernirakenteen selvitystyön käynnistys ja koordinoiminen. Kunta kilpailutti selvitystyötä koskevan hankinnan ja työn voittanut BDO Auditor Oy on esitellyt selvitystyön tulokset valtuustolle.

Kunnalla on taseeseen kertynyttä kumulatiivista ylijäämää noin 9,5 M€. Vuoden 2024 muutetun talousarvioennusteen mukaan tase laskee hieman, ollen noin 9,3 M€ ylijäämäinen.

Vuoden 2025 investointitasoksi on arvioitu 2,1 M€ ja vuoden 2026 tasoksi 1,9 M€.

Hallintokuntien tulee antaa talousarvioesityksensä 8.11.2024 mennessä.

Esittelijä	kunnanjohtaja Ahokas Marjut
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa hallintokunnille liitteenä olevat valmisteluohjeet talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026-2027 valmistelemiseksi.
Päätös	Hyväksyttiin.
Toimenpiteitä varten ja tiedoksi	1. hallintokunnat